

Grinniken om de Nederlandse gasrotonde

Gijs den Brinker
Rotterdam

Sceptis overheerst over de aanleg van een gasrotonde, waarmee Nederland een gasland denkt te kunnen blijven.

Een gefiffel gaat door de vergaderzaal in het World Trade Center in Rotterdam als een spreker de term gasrotonde laat vallen. Dat is opvallend, want in de zaal zit de top van de Nederlandse gassector. De gasrotonde moet Nederland helpen een gasland te blijven als de binnenlandse gasvoorraden de komende decennia uitgeput raken. De aanwezigen hebben juist alle baat bij dit 'gasplan B'.

Het besmukte gelach komt voort uit een soort moedeloosheid. Veel aanwezigen op het Nationaal Gasplatform, een jaarlijks gascongres, zijn het met elkaar eens dat er iets moet gebeuren om Nederland ook in de toekomst een

rol van betekenis te laten spelen in de internationale gasmarkt. Het blijkt echter moeilijk een gezamenlijk plan te trekken.

Het concept van een gasrotonde, waarbij Nederland als doorvoerland een spil moet worden in de Europese gasmarkt, is zo'n vijf jaar oud. Om het idee van de grond te krijgen is het nodig dat gas makkelijk vanuit en via Nederland kan worden verhandeld naar andere landen in Europa. Dat vergt investeringen in de infrastructuur en afstemming van internationale regelgeving. Beide komen maar moeizaam van de grond.

'Een belangrijke belemmering is dat belangen van de verschillende partijen sterk uiteenlopen', zegt Aad Correljé van de Technische Universiteit in Delft. Grootverbruikers van energie, verenigd in de Vereniging voor Energie, Milieu en Water, zijn bijvoorbeeld een grote voorstander van de gasrotonde. Een betere infrastructuur

vergroot de kans dat er ook in de toekomst voldoende gas beschikbaar is. Maar de grootverbruikers zelf zullen niet de portemonnee trekken om de benodigde infrastructuur aan te leggen. Ook de Nederlandse gasproducenten staan niet te trappelen om miljarden te pompen in nieuwe pijpleidingen

Toekomst Gas in Nederland

- Nederlands gas raakt langzaam maar zeker op
- Minister verwacht dat Nederland vanaf 2025 van exporteur verandert in een netto-gasimporteur
- Om ook in de toekomst een belangrijke rol in de gasmarkt te kunnen spelen, wil het kabinet van Nederland een doorvoerland van gas maken

die bedoeld zijn voor de doorvoer van gas.

De investeringen in nieuwe infrastructuur zullen voornamelijk komen van Gasunie. Het transportbedrijf, dat volledig in handen is van de Nederlandse Staat, kondigde onlangs aan de komende vier jaar € 2 mrd te gaan steken in infrastructuur in Nederland en daarbuiten. Daarmee vertaalt Gasunie een vurige wens van het kabinet. Minister Maria van der Hoeven van Economische Zaken maakte eind vorig jaar bekend dat de gasrotonde een van de 'iconen van het Nederlandse energiebeleid' is. Wat het Nederland economisch oplevert aan werkgelegenheid, bedrijvigheid en zekerheid van gasleveranties, is niet becijferd.

Een ander probleem voor een soepele werking van de gasrotonde is een reeks rigide eisen van de transportnetwerken. Zo is het nu nog moeilijk om reeds aangekocht

gas terug te verkopen. Ook sluiten de regels die gelden voor het Nederlandse gasnetwerk niet aan op die in de omringende landen. De landen moeten de regels op elkaar afstemmen, maar dat gaat niet met veel enthousiasme. Correljé van de TU in Delft wijt de patstelling aan 'een gebrek aan coördinatie zowel binnen Nederland als in Europa'.

Een laatste potentieel gevaar is het ontbreken van publieke steun voor de ondergrondse opslag van gas, wat een belangrijk onderdeel moet zijn van de gasrotonde. 'Het is belangrijk het draagvlak te creëren voordat projecten zoals bij de Bergermeer van start gaan', waarschuwt Hans Alders van EnergieNed, de brancheverenigingen voor netbeheerders en energiebedrijven. Gemeenten en burgers rond de Bergermeer, een natuurgebied bij Alkmaar, verzetten zich tegen de ondergrondse gasopslag uit angst voor aardbevingen.